

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2005/211/YOS,

tehty 24 päivänä helmikuuta 2005,

Schengenin tietojärjestelmän eräiden uusien toimintojen käyttöönottamisesta, myös terrorismin torjunnassa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 30 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan, 31 artiklan a ja b alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon Espanjan kuningaskunnan aloitteen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Schengenin tietojärjestelmä, jäljempänä 'SIS', joka on perustettu tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehdyn yleissopimuksen ⁽³⁾, jäljempänä 'vuoden 1990 Schengenin yleissopimus', IV osaston määräysten mukaisesti, on keskeinen väline osaksi Euroopan unionia sisällytetyn Schengenin säännösten määräysten soveltamisessa.
- (2) Uuden, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän, jäljempänä 'SIS II', kehittämisen on todettu olevan välttämätöntä Euroopan unionin laajentumisen huomioon ottamiseksi ja uusien toimintojen käyttöönoton mahdollistamiseksi tietotekniikan alan viimeisintä kehitystä hyödyntäen, ja tämän uuden järjestelmän kehittäminen on jo aloitettu.
- (3) Voimassa olevien säännösten tietyt mukautukset ja tiettyjen uusien toimintojen käyttöönotto voidaan jo toteuttaa SISin nykyisen version osalta, erityisesti sikäli kuin on kyse sellaisten viranomaisten, mukaan lukien Europol ja Eurojust-yksikön kansalliset jäsenet, joiden tehtävien

asianmukainen hoitaminen helpottuisi, jos niillä olisi mahdollisuus tehdä hakuja kyseisiin tietoihin, mahdollisuudesta saada tietynlaisia SISiin talletettuja tietoja, niiden kadonneiden esineiden luokkien laajentamisesta, joista voidaan tehdä ilmoitus, sekä henkilötietojen toimittamisen kirjaamisesta. Tarkoitusta varten vaadittavat tekniset välineet on ensin luotava kussakin jäsenvaltiossa.

- (4) Laekenissa 14 ja 15 päivänä joulukuuta 2001 kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä ja erityisesti niiden 17 kohdassa (terrorismin torjunnan erikoisyksiköiden välinen yhteistyö) ja 43 kohdassa (Eurojust ja poliisi-yhteistyö Europolin osalta) sekä 21 päivänä syyskuuta 2001 hyväksytyssä terrorismin vastaisessa toimintasuunnitelmassa viitataan tarpeeseen kehittää SISiä ja parantaa sen valmiuksia.
- (5) Lisäksi on hyödyllistä antaa säännöksiä kaikenlaisten lisätietojen vaihdosta tätä varten kaikissa jäsenvaltioissa nimitettyjen viranomaisten välityksellä (Sirene) siten, että annetaan näille viranomaisille vuonna 1990 tehdyn Schengenin yleissopimuksen määräysten mukainen yhteinen oikeudellinen perusta ja vahvistetaan näiden viranomaisten hallussa olevien tietojen poistamista koskevat säännöt.
- (6) Europolia koskevilla tämän päätöksen säännöksillä säädetään vain Schengenin tietojärjestelmään pääsyn oikeudellisista puitteista vaikuttamatta siihen, että tulevaisuudessa toteutetaan teknisiä ratkaisuja ja niistä johtuvia rahoitusvaikutuksia koskevat tarpeelliset toimenpiteet.
- (7) Eurojust-yksikön kansallisia jäseniä ja heidän avustajiaan koskevilla tämän päätöksen säännöksillä säädetään vain Schengenin tietojärjestelmään pääsyn oikeudellisista puitteista vaikuttamatta siihen, että tulevaisuudessa toteutetaan teknisiä ratkaisuja ja niistä johtuvia rahoitusvaikutuksia koskevat tarpeelliset toimenpiteet.

⁽¹⁾ EYVL C 160, 4.7.2002, s. 7.

⁽²⁾ EUVL C 31 E, 5.2.2004, s. 122.

⁽³⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

- (8) Säännökset, jotka koskevat Europolin ja Eurojust-yksikön kansallisten jäsenten ja heidän avustajiensa pääsyä SISin tietoihin, ovat vasta ensimmäinen vaihe, eivätkä ne vaikuta myöhempiin keskusteluihin tämän järjestelyn ulottamisesta vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen muihin määräyksiin.
- (9) Muutokset, jotka tätä varten on tehtävä Schengenin tietojärjestelmää koskeviin Schengenin säännösten määräyksiin, koostuvat kahdesta osasta: tästä päätöksestä ja neuvoston asetuksesta, joka perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 66 artiklaan. Kuten vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen 93 artiklassa määrätään, tämä johtuu siitä, että Schengenin tietojärjestelmän tavoitteena on säilyttää yleinen järjestys ja turvallisuus jäsenvaltioiden alueella, valtion turvallisuus mukaan lukien, ja soveltaa kyseisellä alueella mainitun yleissopimuksen määräyksiä henkilöiden liikkuvuudesta SISin kautta yleissopimuksen määräysten mukaisesti toimitettujen tietojen avulla. Koska joitakin vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen määräyksiä on sovellettava samanaikaisesti kummankin tavoitteen saavuttamiseksi, on syytä tehdä näihin määräyksiin samanlaiset muutokset kahdella rinnakkaisella, kumpaankin perussopimukseen perustuvalla säädöksellä.
- (10) Tällä päätöksellä ei rajoiteta sellaisen tarpeellisen lainsäädännön myöhempää antamista, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti SIS II:n oikeudellinen rakenne, tavoitteet, toiminta ja käyttö ja johon kuuluvat muun muassa säännöt, joilla määritellään tarkemmin järjestelmään tallennettavien tietojen luokittelu, tietojen tallentamisen tarkoitus ja perusteet, säännöt SIS-tietueiden sisällöstä, ilmoitusten linkittämisestä ja ilmoitusten välisestä yhteensopivuudesta sekä säännöt SISin tietoihin pääsystä sekä henkilötietojen suojasta ja niiden valvonnasta.
- (11) Islannin ja Norjan osalta tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan tiettyistä Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasaval- lan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyssä sopimuksessa, ja jotka kuuluvat mainitun sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/437/EY⁽¹⁾ 1 artiklan G kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (12) Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu tähän päätökseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan 5 artiklan sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyyntöä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin koskevan, 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁽²⁾ 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (13) Irlanti osallistuu tähän päätökseen Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan 5 artiklan sekä Irlannin pyyntöä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin koskevan 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁽³⁾ 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (14) Tällä päätöksellä ei rajoiteta niitä järjestelyjä, jotka koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin osittaista osallistumista Schengenin säännöstöön ja jotka on määriteltävä Yhdistyneen kuningaskunnan osalta päätöksessä 2000/365/EY ja Irlannin osalta päätöksessä 2002/192/EY.
- (15) Tämä päätös on liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöä kehittävä tai muuten siihen liittyvä säädös,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksen määräykset seuraavasti:

- 1) Lisätään 92 artiklaan kappale seuraavasti:

”4. Jäsenvaltiot vaihtavat kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tähän tarkoitukseen nimettyjen viranomaisten (Sirene) välityksellä kaikkia lisätietoja, joita tarvitaan ilmoitusten tekemisen yhteydessä ja joiden avulla voidaan toteuttaa asianmukaiset toimet tapauksissa, joissa Schengenin tietojärjestelmään tehtyjen hakujen tuloksena löytyy henkilöitä tai esineitä, joita koskevia tietoja on tallennettu kyseiseen järjestelmään. Näitä tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon ne on välitetty.”

- 2) Korvataan 94 artiklan 2 kappaleen b alakohta seuraavasti:

”b) jäljempänä 99 ja 100 artiklassa tarkoitettut esineet.”

⁽¹⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽²⁾ EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽³⁾ EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20.

- 3) Korvataan 94 artiklan 3 kappaleen ensimmäinen kohta seuraavasti:
- ”3. Ainoastaan seuraavat henkilötiedot voidaan tallentaa:
- a) suku- ja etunimi – mahdolliset peitenimet on rekisteröitävä erikseen;
 - b) erityiset, muuttumattomat fyysiset erityistuntemerkit;
 - c) (...)
 - d) syntymäpaikka ja -aika;
 - e) sukupuoli;
 - f) kansalaisuus;
 - g) onko kyseinen henkilö aseistettu, väkivaltainen tai karannut;
 - h) ilmoituksen syy;
 - i) toteutettava toimenpide;
 - j) jos kyseessä on 95 artiklan nojalla tehty ilmoitus: rikoksen tai rikosten laji.”
- 4) Korvataan 99 artiklan 1 kappale seuraavasti:
- ”1. Henkilöitä tai ajoneuvoja, veneitä, ilma-aluksia ja kontteja koskevat tiedot tallennetaan järjestelmään ilmoituksen tehneen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä noudattaen tarkkailua tai erityistarkastusta varten 5 kappaleen mukaisesti.”
- 5) Korvataan 99 artiklan 3 kappaleen viimeinen virke seuraavasti:
- ”Jäsenvaltion, joka tekee ilmoituksen tämän kappaleen nojalla, on tiedotettava siitä muille jäsenvaltioille.”
- 6) Korvataan 99 artiklan 5 kappaleen viimeinen virke seuraavasti:
- ”5. Edellä 1 kappaleessa mainitun erityistarkastuksen yhteydessä henkilöt, ajoneuvot, veneet, ilma-alukset, kontit ja kuljetetut tavarat voidaan tarkastaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti 2 ja 3 kappaleessa tarkoitetun tavoitteen toteuttamiseksi.”
- 7) Muutetaan 100 artiklan 3 kappale seuraavasti:
- ”3. Seuraavat helposti määriteltävät esineluokat ilmoitetaan:
- a) varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet moottori-ajoneuvot, joiden sylinteritilavuus on yli 50 cc, sekä varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet veneet ja ilma-alukset;
 - b) varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet perävaunut, joiden lastiton paino on yli 750 kg, sekä varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet asuntovaunut, teollisuuslaitteet, ulkolaitamoottorit ja kontit;
 - c) varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet ampuma-aseet;
 - d) varastetut, kavalletut tai muutoin kadonneet viralliset blanko-asiakirjat;
 - e) annetut henkilöllisyyttä todentavat asiakirjat kuten passit, henkilökortit ja ajokortit, oleskeluluvat ja matkustusasiakirjat, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet tai jotka on mitätöity;
 - f) ajoneuvojen rekisteröintitodistukset ja rekisterikilvet, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet tai jotka on mitätöity;
 - g) setelit (rekisteröidyt setelit);
 - h) arvopaperit ja maksuvälineet, kuten sekkit, luottokortit, obligaatiot ja osakkeet, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet.”
- 8) Lisätään 101 artiklan 1 kappaleen loppuun virke seuraavasti:
- ”Kuitenkin myös kansallisilla oikeusviranomaisilla, muun muassa niillä, jotka vastaavat syytteenpanosta ja oikeudellisista tutkimuksista ennen syytteenpanoa, on tehtäviään suorittaessaan kansallisen lainsäädännön mukainen pääsy Schengenin tietojärjestelmän tietoihin ja oikeus etsiä tällaisia tietoja suoraan.”
- 9) Lisätään artiklat seuraavasti:
- ”101 a artikla
1. Euroopan poliisivirastolla (Europol) on toimeksiantonsa rajoissa ja omalla kustannuksellaan oikeus päästä Schengenin tietojärjestelmään 95, 99 ja 100 artiklan mukaisesti tallennettuihin tietoihin ja tehdä niihin suoraan haakuja.

2. Europol voi hakea vain tehtäviensä hoitamisen edellyttämiä tietoja.

3. Jos Europolin tekemästä hausta käy ilmi, että Schengenin tietojärjestelmään on tehty ilmoitus, Europolin on ilmoitettava siitä Europol-yleissopimuksessa määriteltyjen kanavien kautta ilmoituksen tehneelle jäsenvaltiolle.

4. Schengenin tietojärjestelmään tehdyn haun kautta saatujen tietojen käyttö edellyttää kyseisen jäsenvaltion hyväksyntää. Jos jäsenvaltio sallii tällaisten tietojen käytön, niiden käsittelyyn sovelletaan Europol-yleissopimusta. Europol voi toimittaa kyseisiä tietoja kolmansille valtioille ja osapuolille ainoastaan kyseisen jäsenvaltion suostumuksella.

5. Europol voi pyytää kyseiseltä jäsenvaltiolta lisätietoja Europol-yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

6. Europolin on:

- a) rekisteröitävä kaikki suorittamansa haut 103 artiklan määräysten mukaisesti;
- b) oltava yhdistämättä niitä Schengenin tietojärjestelmän osia, joihin sillä on pääsy, ja olla siirtämättä niissä olevia tietoja mihinkään Europolin käyttämään tai Europolissa käytettyyn, tietojen keräämiseen tai käsittelyyn tarkoitettuun tietokonejärjestelmään ja olla lataamatta tai muutoin kopioimatta verkon kautta mitään Schengenin tietojärjestelmän osia, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 4 ja 5 kappaleen soveltamiseen;
- c) rajoitettava oikeus päästä Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin koskemaan vain erityisluvan saaneita Europolin henkilöstön jäseniä;
- d) hyväksyttävä ja toteutettava 118 artiklassa määrätyt toimenpiteet;
- e) sallittava, että Europol-yleissopimuksen 24 artiklalla perustettu yhteinen valvontaviranomainen valvoo Europolin toimia tämän käyttäessä oikeuttaan päästä Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin ja tehdä niihin hakuja.

101 b artikla

1. Eurojust-yksikön kansallisilla jäsenillä ja heidän avustajillaan on oikeus päästä Schengenin tietojärjestelmään 95 ja 98 artiklan mukaisesti tallennettuihin tietoihin ja tehdä niihin hakuja.

2. Eurojust-yksikön kansalliset jäsenet ja heidän avustajansa saavat hakea vain sellaisia tietoja, joita he tarvitsevat tehtäviensä hoitamista varten.

3. Jos Eurojustin kansallisen jäsenen tekemästä hausta käy ilmi, että Schengenin tietojärjestelmään on tehty ilmoitus, hänen on ilmoitettava siitä ilmoituksen tehneelle jäsenvaltiolle. Haun tuloksena mahdollisesti saaduista tiedoista saa tiedottaa kolmansille valtioille ja ulkopuolisille elimille ainoastaan sen jäsenvaltion suostumuksella, joka on tehnyt ilmoituksen.

4. Minkään tässä artiklassa ei saa tulkita vaikuttavan Eurojustin perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen säännöksiin, jotka koskevat tietosuoja ja Eurojustin kansallisille jäsenille tai heidän avustajilleen kuuluvaa, kyseisten tietojen luvattomasta tai virheellisestä käsittelystä johtuvaa vastuuta, eikä neuvoston päätöksen 23 artiklan nojalla perustetun yhteisen valvontaelimen toimivaltuuksiin.

5. Kaikki Eurojust-yksikön kansallisen jäsenen tai tämän avustajan tekemät haut rekisteröidään 103 artiklan määräysten mukaisesti, ja kaikki tapaukset, joissa he ovat käyttäneet saamiaan tietoja, rekisteröidään.

6. Mitään Schengenin tietojärjestelmän osaa ei saa yhdistää eikä tietojärjestelmässä olevia tietoja, joihin kansallisilla jäsenillä tai näiden avustajilla on pääsy, saa siirtää mihinkään Eurojust-yksikön käyttämään tai Eurojust-yksikössä käytettävään tietojen keräämiseen ja käsittelyyn tarkoitettuun tietokonejärjestelmään, eikä mitään Schengenin järjestelmän osia saa ladata verkon kautta.

7. Pääsy Schengenin tietojärjestelmään tallennettuihin tietoihin rajataan kansallisiin jäseniin ja näiden avustajiin, eikä sitä laajenneta Eurojust-yksikön henkilöstöön.

8. 118 artiklassa määrätyt toimenpiteet toteutetaan ja niitä sovelletaan.”

10) Korvataan 103 artikla seuraavasti:

”103 artikla

Kukin jäsenvaltio varmistaa, että tietokantaa hallinnoiva viranomaisen rekisteröi jokaisen henkilötietojen toimittamisen Schengenin tietojärjestelmän kansalliseen osaan haun hyväksyttävyyden valvomiseksi. Rekisteröintiä voidaan käyttää ainoastaan tähän tarkoitukseen ja se on hävitettävä aikaisintaan vuoden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua.”

11) Lisätään artikla seuraavasti:

"112 a artikla

1. Henkilötietoja, joita 92 artiklan 4 kappaleessa tarkoitettuilla viranomaisilla on tiedostoissa kyseisen kappaleen nojalla toteutetun tietojen vaihdon tuloksena, säilytetään ainoastaan niin kauan kuin on välttämätöntä niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, joita varten ne on toimitettu. Ne on joka tapauksessa poistettava viimeistään yhden vuoden kuluttua siitä, kun asianomaista henkilöä tai esinettä koskeva yksi tai useampi ilmoitus on poistettu Schengenin tietojärjestelmästä.

2. Edellä 1 kappaleen soveltaminen ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta säilyttää kansallisissa tiedostoissa tietoja, jotka liittyvät tiettyyn kyseisen jäsenvaltion toimittamaan ilmoitukseen tai sen alueella toteutettuja toimia koskevaan ilmoitukseen. Siitä, kuinka pitkään kyseisiä tietoja voidaan säilyttää kansallisissa tiedostoissa, säädetään kansallisessa lainsäädännössä."

12) Korvataan 113 artiklan 1 kappale seuraavasti:

"1. Muita kuin 112 artiklassa tarkoitettuja tietoja säilytetään enintään kymmenen vuotta, ja 99 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuja tietoja enintään viisi vuotta."

13) Lisätään artikla seuraavasti:

"113 a artikla

1. Muita tietoja kuin henkilötietoja, joita 92 artiklan 4 kappaleessa tarkoitettuilla viranomaisilla on tiedostoissa kyseisen kappaleen nojalla toteutetun tietojen vaihdon tuloksena, säilytetään ainoastaan niin kauan kuin on välttämätöntä niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, joita varten ne on toimitettu. Ne on joka tapauksessa poistettava viimeistään yhden vuoden kuluttua siitä, kun asianomaista henkilöä tai esinettä koskeva yksi tai useampi ilmoitus on poistettu Schengenin tietojärjestelmästä.

2. Edellä 1 kappaleen soveltaminen ei rajoita jäsenvaltioiden oikeutta säilyttää kansallisissa tiedostoissa tietoja, jotka liittyvät tiettyyn kyseisen jäsenvaltion toimittamaan ilmoitukseen tai sen alueella toteutettuja toimia koskevaan ilmoitukseen. Siitä, kuinka pitkään kyseisiä tietoja voidaan

säilyttää kansallisissa tiedostoissa, säädetään kansallisessa lainsäädännössä."

2 artikla

1. Tämän päätöksen 1 artiklan 1, 5 ja 8 kohta tulevat voimaan 90 päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. Tämän päätöksen 1 artiklan 11 ja 13 kohta tulevat voimaan 180 päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. Tämän asetuksen 1 artiklan 1, 5, 8, 11 ja 13 kohta tulevat voimaan Islannin ja Norjan osalta 270 päivän kuluttua siitä, kun päätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Tämän päätöksen 1 artiklan 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10 ja 12 kohta tulevat voimaan neuvoston, heti sen jälkeen, kun tähän tarvittavat edellytykset ovat täytyneet, yksimielisesti vahvistamasta ajankohdasta alkaen.

Neuvosto voi päättää, että seuraavat säännökset tulevat voimaan eri ajankohtina:

— 1 artiklan 2, 4 ja 6 kohta,

— 1 artiklan 3 kohta,

— 1 artiklan 7 kohta,

— 1 artiklan 9 kohta, uusi 101 a artikla,

— 1 artiklan 9 kohta, uusi 101 b artikla,

— 1 artiklan 12 kohta.

5. Edellä 4 kohdan mukaisesti tehtyt neuvoston päätökset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 24 päivänä helmikuuta 2005.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

N. SCHMIT